

[Statsministeren]

måske ikke orienteret om det. Det synes jeg heller ikke gør så meget. Som fru Jytte Andersen ved, forholder det sig jo således, at der også i tidligere arbejdsministres embedsperioder skal være foretaget væsentlige dispositioner i arbejdsministeriet, uden at det er sket ifølge ministerens instruks eller blot med ministerens vidende.

Jytte Andersen (S):

Jeg vil spørge statsministeren, om det ikke er foruroligende, når statsministeren svarer, som han gør, og om der i arbejdsministeriet skulle ligge andre papirer, som kan blive ubehagelige for regeringen, hvad tilfældet jo var med dette papir. Jeg ved, at spørgetiden ikke giver mig mulighed for at stille spørgsmål til andre ministre end den, spørgsmålet er stillet til, men jeg vil alligevel spørge statsministeren, om han ikke finder anledning til at spørge arbejdsministeren, om hun vil iværksætte en undersøgelse af, hvem der har sat gang i papirskrivningen, hvem der er ansvarlig for den, og hvem der i givet fald drages til ansvar for notatets udarbejdelse.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Det troede jeg, var det næste spørgsmåls tema.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 925

5) Til statsministeren af:

Jytte Andersen (S):

»Kan statsministeren oplyse, om han finder, at det er en rimelig forretningsgang i et ministerium, at højtplacerede embedsmænd (på kontorcheffsniveau) kan udarbejde notater om indholdet af et regeringsindgreb på arbejdsmarkedet uden at være inspireret her til fra ansvarligt politisk hold, og uden at arbejdsministeren er vidende herom?«

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg finder ikke alene, at det er en rimelig forretningsgang, men også en naturlig del af embedsmændenes opgave at søge at forudse problemer, som kan dukke op, og at man overvejer realistiske løsningsmuligheder og nedfælder dem i beredskabsnotater som nævnt før. Det gør det lettere at nå frem til

mere gennemarbejdede løsninger i situationer, hvor der eventuelt skal handles hurtigt.

Man kan spørge, om ikke konsekvensen af det spørgsmål, som er stillet til mig, er, at embedsmænd helst ikke må tænke, for på den anden side, hvis de må tænke – og det vil jeg alligevel tro at et overvældende flertal i folketinget vil støtte – må de vel også kunne nedfælde deres tanker på et papir, så de er til rådighed, hvis problematikken bliver aktuell.

Jeg kan slet ikke tilslutte mig den tankegang, som fru Jytte Andersen har givet udtryk for, nemlig at man skulle overveje, om man kunne gøre et ansvar gældende. Hvad skulle det dog være for et ansvar? Skal det være efter straffeloven, eller skal det være efter tjenestemandsløven? At gøre et ansvar gældende over for embedsmænd, som har gjort deres pligt, nemlig at søge at forberede mulige situationer bedst muligt, mener jeg slet ikke er holdbart, tværtimod; hvis embedsmænd ikke arbejder ordentligt og forbereder situationer, kan man diskutere, om ikke det burde være ansvarspådragende, men noget sådant har jeg ikke hørt om i lang tid.

Jytte Andersen (S):

Naturligvis må embedsmænd gerne tænke – det er formentlig det, de får deres hyre for – men det afgørende er, om de tænker i nogenlunde de samme baner som dem, de er ansvarlige over for, og som er ansvarlige i forhold til det, der kommer ud af deres arbejde. Embedsmænd er et redskab for regeringen, og som jeg sagde før, er ministeren på et område ikke bare politisk ansvarlig og politisk øverste myndighed, men ministeren er også ansvarlig administrativ leder. Men det kan jeg forstå er en skik, vi har haft indtil nu, men som denne regering med statsministerens velsignelse fraviger.

Jeg vil anbefale statsministeren at læse Berlingske Tidendes leder i fredags, som handler om ansvar. Den handler om den forskel i ansvar, der helt tydeligt er i undervisningsministeriet og i arbejdsministeriet, hvor der altså – med den forretningsgang, som statsministeren tydeligvis tilslutter sig – ikke er sammenfald imellem det formelle og det reelle ansvar hos den pågældende minister.